

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 22 sierpnia 2016 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców Zbigniewa Stonogi z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 144 § 1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾)

postanawia

odrzuć sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Wyborców Zbigniewa Stonogi o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r., **z powodu** nieudzielenia wyjaśnień na wezwanie Państwowej Komisji Wyborczej, co uniemożliwiło stwierdzenie, że Komitet nie pozyskiwał środków finansowych z niedozwolonych źródeł.

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Wyborców Zbigniewa Stonogi przedłożył Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie finansowe w dniu 25 stycznia 2016 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego.

Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie ze wzorem, określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 września 2011 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. Nr 198, poz. 1173). Do sprawozdania nie dołączono opinii oraz raportu biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą w celu zbadania sprawozdania wyborczego Komitetu, co stanowi naruszenie art. 142 § 2 Kodeksu wyborczego. Według wyjaśnień biegłego rewidenta brak

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529, z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072, z 2015 r. poz. 1043, 1044, 1045, 1923 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 1232 i 1250.

jakiegokolwiek kontaktu z pełnomocnikiem finansowym Komitetu uniemożliwił biegłemu zbadanie sprawozdania i wydanie na jego temat opinii i raportu.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego tego Komitetu.

W wyniku badania sprawozdania finansowego oraz dołączonych do niego dokumentów, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet Wyborczy Wyborców Zbigniewa Stonogi wykazał w sprawozdaniu finansowym, iż w okresie sprawozdawczym pozyskał przychody w wysokości 109 756,39 zł. Środki te według Komitetu w całości pochodziły od osób fizycznych i były gromadzone na rachunku bankowym o nr 09 1090 1841 0000 0001 3100 1317 prowadzonym przez WBK Bank Zachodni. Do sprawozdania nie dołączono historii rachunku bankowego Komitetu; załączona karta analityczna rachunku bankowego nie zawiera danych osób wpłacających, pozwalających na ich identyfikację.

Kompletna historia bankowego winna zawierać dane pozwalające na identyfikację wpłacającego przez podanie nazwy i miejsca zamieszkania wpłacającego oraz numeru rachunku przeciwstawnego, z którego dokonano wpłaty na rachunek Komitetu. Brak tych danych uniemożliwia potwierdzenie, że wykazana w przeznaczony dla wpłat od osób fizycznych rubryce sprawozdania kwota 109 756,39 zł pochodzi z wpłat od osób fizycznych, spełniających warunki określone w art. 132 § 3 Kodeksu wyborczego.

W części B sprawozdania, dotyczącej wydatków Komitetu, wykazano, że na usługi obce (pkt 2) Komitet łącznie wydatkował 25 114,39 zł, jednocześnie w pkt 2 lit. f (pozycja stanowiąca jeden ze składników tej kwoty) wykazano, że na inne materiały wyborcze wydatkowano 75 757,00 zł.

W związku z oczywistą nieprawidłowością złożonego sprawozdania, w szczególności jego niespójnością arytmetyczną, a także brakiem kompletnej historii rachunku bankowego Komitetu, niezbędnej dla oceny gospodarki finansowej Komitetu, Państwowa Komisja Wyborcza w trybie określonym w art. 144 § 3 Kodeksu wyborczego zwróciła się do Komitetu o złożenie stosownych wyjaśnień oraz przedłożenie historii rachunku bankowego Komitetu wymaganej przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego (pismo ZKF-5410-14/15 z dnia 12 lipca 2016 r.).

W związku z tym, że do dnia podjęcia niniejszej uchwały Komitet Wyborczy Wyborców Zbigniewa Stonogi nie przesłał żadnej odpowiedzi na skierowane do niego

pytania ani nie uzupełnił braku historii rachunku bankowego Komitetu, pomimo monitowania o udzielenie wyjaśnień i uzupełnienie załączonych do sprawozdania dokumentów (pismo ZKF-5410-14/15 z dnia 25 lipca 2016 r.), Państwowa Komisja Wyborcza oceniła gospodarkę finansową Komitetu wyłącznie na podstawie sprawozdania oraz załączonych do niego dokumentów.

Zgodnie z art. 132 § 3 Kodeksu wyborczego środki finansowe Komitetu Wyborczego Wyborców mogą pochodzić wyłącznie z wpłat obywateli polskich stale zamieszkałych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz kredytów bankowych zaciągniętych na cele związane z wyborami. Źródłem przychodów komitetów wyborczych mogą być również wartości niepieniężne, jednakże tylko takie, które mają charakter nieodpłatnych usług polegających na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne (wolontariuszy) oraz pomocy w pracach biurowych udzielanych przez te osoby (art. 132 § 5). Komitet Wyborczy Wyborców może także nieodpłatnie korzystać w czasie kampanii wyborczej z lokalu osoby fizycznej wchodzącej w skład komitetu, jak również z jej sprzętu biurowego (art. 133 § 2).

Ustawowy katalog źródeł finansowania komitetów wyborczych zbudowany jest na zasadzie wymienienia wyłącznie dozwolonych źródeł finansowania, określa tym samym również zakaz finansowania komitetów wyborczych przez podmioty niewymienione w Kodeksie wyborczym.

W sprawozdaniu Komitet wykazał, że nie poniósł żadnych wydatków związanych wynajmem powierzchni biurowej, w tym energii elektrycznej oraz nie poniósł kosztów telekomunikacyjnych. W odpowiednich rubrykach sprawozdania części B (pkt 1, lit. a, b, c), przeznaczonych dla tych rodzajowo określonych wydatków pozostawiono puste pola, jednocześnie Komitet wykazał w sprawozdaniu, że jego siedziba była zlokalizowana pod adresem Al. Niepodległości 235/237/7, 02-009 Warszawa. Do dnia podjęcia niniejszej uchwały Komitet nie udzielił odpowiedzi na pytania Państwowej Komisji Wyborczej:

- czy korzystanie z lokalu, w którym mieściła się siedziba Komitetu generowało koszty związane z użytkowaniem energii elektrycznej, wody, innych mediów i urządzeń biurowych oraz kto i w jakiej wysokości ponosił koszty ich zużycia,
- czy Komitet zawarł umowę określającą warunki korzystania z tego lokalu,
- czy Komitet korzystał w toku kampanii wyborczej z telefonów bądź innych urządzeń telekomunikacyjnych oraz kto i w jakiej wysokości poniósł koszty korzystania z tych urządzeń.

Zgodnie z cytowanym wyżej art. 133 § 2 Kodeksu wyborczego komitet wyborczy wyborców może nieodpłatnie korzystać jedynie z lokalu osoby wchodzącej w skład komitetu. Brak odpowiedzi co do kosztów związanych z utrzymaniem lokalu, w którym znajdowała się siedziba Komitetu, jak i to, że żaden z adresów zamieszkania osób wchodzących w skład Komitetu nie jest tożsamy z adresem, który został wskazany jako adres siedziby Komitetu, pozwala przypuszczać, że Komitet bezpłatnie korzystał z lokalu osoby, która nie jest członkiem Komitetu, co oznaczałoby, że wbrew zakazowi określonemu w art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego Komitet przyjął korzyść majątkową w postaci wartości niepieniężnej. Zgodnie z art. 144 § 1 pkt 3 lit. d Kodeksu wyborczego może to stanowić podstawę do odrzucenia sprawozdania Komitetu.

Darowizny na rzecz komitetu wyborczego powinny być oznaczone w sposób umożliwiający identyfikację darczyńcy, tj. z podaniem imienia, nazwiska oraz miejsca zamieszkania osoby wpłacającej, co stanowi realizację zasady jawności finansowania kampanii wyborczej i jest niezbędne dla sprawdzenia, czy środki pieniężne komitetu pochodzą ze źródeł wymienionych w art. 132 § 3 Kodeksu wyborczego. Załączona do sprawozdania karta analityczna rachunku bankowego Komitetu nie zawiera takich danych, co uniemożliwia identyfikację wpłacających, brak zaś wyjaśnień i uzupełnień Komitetu nie pozwala na stwierdzenie, że wpłaty dokonane na rzecz Komitetu pochodzą z dozwolonych źródeł. Obowiązek przedstawienia właściwych dokumentów potwierdzających pozyskanie środków finansowych zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego, spoczywa na komitecie wyborczym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2005 r. Sygn. akt III SW 3/05).

Niezgodne z wymogami ustawowymi oraz wynikającymi z rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego udokumentowanie gospodarki finansowej Komitetu oraz nieudzielenie przez Komitet odpowiedzi na pytania zawarte w pismach Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 12 lipca 2016 r. i 25 lipca 2016 r. uniemożliwia stwierdzenie, że Komitet pozyskiwał i wydatkował środki finansowe w sposób zgodny z przepisami Kodeksu wyborczego. Przyjęcie przez komitet wyborczy środków ze źródeł innych, niż wymienione w art. 132 § 3 Kodeksu, zgodnie z art. 144 § 1 pkt 3 lit. d Kodeksu może stanowić podstawę odrzucenia sprawozdania. W tym stanie rzeczy, wobec tego, że sprawozdania Komitetu Wyborczego Wyborców Zbigniewa Stonogi nie można przyjąć, należy je odrzucić (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2008 r., sygn. akt III SW 10/08).

Pełnomocnik wyborczy Komitetu zawiadomił Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu strony internetowej Komitetu w terminie określonym w art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania wyborczego Komitetu oraz załączonych do niego dokumentów, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia Komitetowi Wyborczemu Wyborców Zbigniewa Stonogi przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Kozielowicz,*
Sylwester Marciniak

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Błuś, Janusz Niemcewicz,*
Krzysztof Strzelczyk